



---

## Dobrowolskiego Antoniego Bolesława

---

**Dzielnice:** Bemowo

**Osiedla:** Fort Radiowo

**Atrybuty:**

**Rok utworzenia nazwy:** 1970

---

### Opis

**Antoni Bolesław Dobrowolski** (1872-1954) - geofizyk, meteorolog, pedagog, działacz socjalistyczny. Pochodził z Dworszowic kościelnych, wsi położonej niedaleko Pajęczna. Świadcstwo dojrzałości otrzymał w V Gimnazjum w Warszawie. Swoje zainteresowania matematyką filozofią, socjologią i psychologią poszerzał w trakcie aresztu domowego, wynikłego z jego aktywnej działalności w II Proletariacie. Za swoje przekonania w latach 1891-94 wielokrotnie odsiadywał krótkie wyroki w X Pawilonie Cytadeli Warszawskiej aż wyrokiem sądu carskiego został skazany na zsyłkę a jej miejscem miał być Kaukaz. Podczas postoju w Tyflisie zbiegł i dzięki pomocy rodaków przedostał się do Szwajcarii. Osiadł w Zurychu, gdzie na miejscowym uniwersytecie rozpoczął regularne studia przyrodniczo-filozoficzne, kontynuowane później w belgijskim Liège. Właśnie stamtąd został oddelegowany na statek "Belgica", na którym w latach 1897-99 odbył podróż na Antarktydę. Obiektami jego naukowych badań były głównie lodowce i chmury, obserwował też zjawiska śnieżne. Do 1907 roku pracował naukowo w Brukseli i dopiero na mocy carskiej amnestii mógł powrócić do Warszawy, w której pozostał do końca życia. początkowo był nauczycielem gimnazjalnym, po odzyskaniu niepodległości zaś głównym wizytatorem szkół. W latach 1924-29 był najpierw wice- a później dyrektorem Państwowego Instytutu Meteorologii. Mieszkał wówczas w bloku przy ul. Marymonckiej 1 C. Do wybuchu II wojny światowej wykładał pedagogikę w Wolnej Wszechnicy Polskiej, stworzył również Obserwatorium Sejsmologiczne. Po wojnie zamieszkał w kamienicy przy ul. Krasińskiego 18, objął też Katedrę Pedagogiki Uniwersytetu Warszawskiego. Kontynuował tu zaczęte w czasie okupacji prace nad 10-letnią obowiązkową szkołą ogólnokształcącą. Walczył o środki na finansowanie badań naukowych, negował za to wszelkie religie i zjawiska, których nie da się racjonalnie wytłumaczyć. Jego dorobek naukowy można podzielić na trzy grupy: geofizyczno-podróżniczy ("Kraje polarne", "Historia naturalna lodu", "Amundsen na tle Nansena i Wikingów Polarnych", "Dziennik wyprawy na Antarktydę", "Kriosfera, kriologia, kriotechnika i sprawa organizacji międzynarodowej badań nad lodem i zjawiskami lodowymi", "Męczennicy polarni", "Mój życiorys naukowy", "Najpiękniejsze klejnoty natury", "Wspomnienia z wyprawy polarnej", "Wyprawy polarne", "Zagadnienie ruchu powietrza po nierównościach gruntu", "Życie w krainach lodu"), pedagogiczne ("Niedostateczność dzisiejszej szkoły powszechnej", "O pilnej potrzebie wychowania umysłowego w Polsce", "O potrzebie wykształcenia ogólnego na wyższym poziomie, w szczególności dla nauczycieli", "Rudolf Maria Holzapfel i podstawy naukowe wychowania uczuć", "Sprawa oświaty inteligentkiej, czyli wykształcenia ogólnego na wyższym

poziomie") oraz polityczne ("Drogowskazy", "Podstawy ideologii polskiej"). Zmarł w Warszawie.

**Spoczywa:**

Cmentarz Wojskowy na Powązkach, kwatera 2A, rząd 11, miejsce 14. Wraz z nim pochowana jest żona Zofia (1873-1955).

---

## Ciekawostki

**Stan obecny:**

**Data nadania nazwy:** 1970.01.29

---